

Inleiding

In dit deel van het verslag zijn de kerncijfers gebundeld die Myria opvroeg bij een selectie van relevante actoren die actief zijn rond mensenhandel en -smokkel in België. De recentste gegevens over mensenhandel en mensensmokkel worden gepresenteerd en – indien mogelijk – worden die vergeleken met de cijfers van de jaren voordien om die in een breder perspectief te plaatsen. De actoren waarvan Myria cijfers heeft ontvangen zijn:

- De federale gerechtelijke politie, met informatie afkomstig uit de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG);
- De inspectiedienst van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ, themadirectie Mensenhandel, ECOSOC-teams);
- Het College van procureurs-generaal met informatie over de vervolgingen die door de correctionele parketten en de arbeidsauditoraten zijn ingesteld;
- De Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ);
- PAG-ASA, Payoke en Sürya: de centra gespecialiseerd in de opvang en de begeleiding van slachtoffers van mensenhandel en -smokkel met verzwarende omstandigheden. Sinds maart 2023 heeft Myria toegang tot de geanonimiseerde gegevens van de drie centra via het digitale platform MyEldo, een op maat gemaakt systeem voor een efficiënter dossierbeheer binnen de centra en voor een betere beeldvorming van de slachtoffers in België. Sinds de ingebruikname van MyEldo in 2023 kunnen de centra voor een slachtoffer ook meerdere uitbuitingsvormen of een combinatie van mensenhandel en -smokkel registreren. Terwijl er in het jaarverslag van 2024 met name nog melding werd gemaakt van de primaire uitbuitingsvorm, wordt er in dit jaarverslag in meer detail melding gemaakt van de gecombineerde slachtofferprofielen alsook van hoe vaak die voorkomen.
- De Dienst voor het Strafrechtelijk beleid (DSB) van de FOD Justitie, met informatie over de definitieve veroordelingen.
- Esperanto en Meza (Minor-Ndako): Myria lanceerde eerder dit jaar een verzoek ten aanzien van Esperanto en Meza (Minor-Ndako) om naar de toekomst toe jaarlijks cijfergegevens aan te leveren om die in het jaarverslag op te nemen. De beide organisaties verklaarden zich daartoe bereid. De toevoeging van die gegevens aan het jaarverslag is in lijn met aanbeveling 94 van de bijzondere commissie belast met de evaluatie van de wetgeving en het beleid inzake mensenhandel en -smokkel. In haar aanbeveling 94 wordt er immers aan Myria gevraagd om in zijn jaarverslag bijkomende aandacht te besteden aan minderjarige slachtoffers. Esperanto en Meza staan in voor het opvangen van minderjarige slachtoffers. Daarbij beschikt Esperanto (gevestigd in Wallonië) in een beveiligd kader over twintig opvangplaatsen voor minderjarige slachtoffers van mensenhandel, mensensmokkel met verzwarende omstandigheden en eengerelateerd geweld. Meza (gevestigd in Vlaanderen) beschikt in een beveiligd kader over zes opvangplaatsen die primair gericht zijn op vrouwelijke, minderjarige, niet-begeleide slachtoffers van mensenhandel. Naast die prioritair doelgroep kan Meza eveneens andere minderjarige vermoedelijke slachtoffers van om het even welk type uitbuiting opvangen. Het al dan niet ingaan op een vraag tot opname van een jongere buiten de primaire doelgroep wordt altijd geval per geval bekeken.

Dit deel omvat vervolgens een externe bijdrage van de RSZ-inspectiedienst waarin de statistische gegevens met betrekking tot de in 2024 door de ECOSOC-teams uitgevoerde onderzoeken verder worden uitgediept.

Let op

- De cijfers in dit verslag tonen geenszins de werkelijke omvang van de fenomenen mensenhandel en -smokkel in België. Ze betreffen alleen de feiten, slachtoffers en daders die door de autoriteiten als dusdanig zijn geïdentificeerd. Over niet-geïdentificeerde feiten kunnen er geen uitspraken worden gedaan.
- Deze cijfers en hun evolutie geven veeleer informatie over het optreden van de autoriteiten in de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel, meer dan over die fenomenen zelf.
- De cijfers van de verschillende actoren zijn onderling niet geharmoniseerd en leveren geenszins een coherent en uniform beeld op van die criminele fenomenen. Dat beperkt de mogelijkheden om het beleid te evalueren, strategische analyses te onderbouwen en de rapportage te verzekeren ten aanzien van de Europese instellingen. Myria werkt met de vermelde actoren samen om de best mogelijke cijfers te verzamelen.

